

Bluetongue

Der er stor risiko for, at den alvorlige virus-sygdom Bluetongue, der typisk rammer får og kvæg, formentlig vil komme til Danmark i løbet af sommeren. I efteråret 2023 var der udbrud ved drøvtyggere i både Belgien, Tyskland, England og Nederlandene.

Bluetongue smitter især via insekter - de små blodsugende smitter, og risikoen for smittespredning stiger med temperaturen.

Da sygdommen har alvorlige konsekvenser for dyrene, er Bluetongue en såkaldt anmeldeligt sygdom. Det betyder, at du skal kontakte din dyrlæge, hvis du får mistanke om, at dyr i besætningen er smittet. Ved en Bluetongue mistanke skal dyrlægen udtage prøver for besætningsejerens regning. Hvis dyrene viser sig at være smittede, lægger Fødevarestyrelsen restriktioner ned over den smittede besætning.

Rammes Danmark af udbrud med Bluetongue, vil vores EU-frie status for Bluetongue mistes, og det vil få konsekvenser for handel med drøvtyggere fra Danmark, til lande både i og udenfor EU.

Det er i øjeblikket ikke lovligt at vaccinere mod virussygdommen i Danmark, da vi så ville miste status som fri for Bluetongue. Fødevarestyrelsen forventer, at en vaccine kan blive godkendt i EU og dermed tilgængelig senere i 2024.

Symptomer på Bluetongue hos kvæg kan være:

- Nedsat foder- og vandoptag
- Feber
- Væskeansamlinger i hovedet
- Sår på tungen og i øjen-, mund- og næsehulen
- Savlen
- Næse- og tåreflåd
- Sår på yver/patter
- Halthed og stiv gang (rød, hævet kronrand og/eller hævede ben)
- Aborter/føder deforme kalve

Der meldes i udlandet om slemme udbrud ved køer over 2 år med høj dødelighed, lange sygdomsforløb og halvering af mælkeydelsen.

Der er desværre ingen erstatning fra staten på driftstab eller aflivede dyr, hvis sygdommen slår ned i besætningen. Vi anbefaler dog, at I følger op på, om I er dækket af jeres forsikring mod udefra kommende sygdomme.

Vi anbefaler jer at få en snak med jeres dyrlæge om, hvorvidt det kunne give mening at fluebehandle dyrene. Især hvis I har udegående dyr i fugtige naturområder, hvor der er søer, vandløb eller moser med fed, sort mudder, hvor mitterne trives godt.

Dyr på stald kan dog også smittes. Fluebehandling er ikke en garanti mod smitte, men det er dog et forsøg på at gøre noget.

Billeder: Fra Fødevarestyrelsen

Opsamlingspladsen

Nu nærmer vi os juli 2024, hvor de nye krav til kvægstalde træder i kraft.

Gulvet på opsamlingspladsen, eller det område hvor man samler køer sammen til malkning, skal have et eftergiveligt underlag. Det kan f.eks. være gummibelægning. Foran malkebotterne skal der lægges et eftergiveligt underlag, i hele det område, hvor køerne venter/hænger, inden de kan komme ind i malkebotten.

Opsamlingspladsen kan etableres på gangarealer mellem sengebåserækker. Her skal der være eftergiveligt underlag i hele det område, hvor der lukkes af, så køerne ikke kan gå rundt, ofte ned til tværgang nr. 1, 2 eller 3 (opsamlingspladsen går dermed fra malkestalden til hvor der lukkes en låge bagved køerne).

Oktober - december: Kontrol af malkekøernes nærmiljø

Fødevarestyrelsen gennemfører en kontrol-kampagne i besætninger med malkekøer med fokus på om reglerne for køernes nærmiljø er overholdt, herunder om:

- Der er en sengebås pr. ko i besætninger, hvor køer er opstaldet i sengebåsestalde.
- Der er en sengebås pr. ungdyr i besætninger, hvor ungdyr er opstaldet i sengebåsestalde.
- Der er en ædeplads pr. ko for køer, der lige har kælvet.
- Der er en ædeplads pr. højdrægtig ko/kvie i fællesforberedelsesbokse.
- Der er maks. to køer pr. ædeplads ved fodring efter ædelyst.
- Ved vandkopper er der maks. seks køer pr. vandkop.
- Ved drikkekar må der højst være 10 køer pr. meter drikkekar.
- Der er adgang til en roterende ko børste pr. 50 køer.
- Der er adgang til at udføre hudpleje for ungdyr.

Har køerne adgang til f.eks. et udendørs motionsareal må vandkar/ædeplads gerne placeres der. Det kræver dog, at køerne altid har adgang til udearealet.

Malkekøer der har kælvet, skal indtil 12 dage efter kælvning, eller indtil malkekoens fysiologiske balance er reetableret, have adgang til én ædeplads ved foderbordet pr. malkeko (gælder ikke AMS før 2029). Det er op til landmanden at vurdere, om en ko er kommet i balance efter kælvning. Er hun ikke i balance vil hun f.eks. tabe sig mere, æde mindre og give mindre mælk, end hvad der kan forventes af en ko i ugerne efter kælvning. I det tilfælde kan perioden strække sig længere end de 12 dage.

Hvis landmanden vurderer at koen er rask uden problemer med bør, yver, ben eller andet, kan koen godt komme i de øvrige lakterendes hold efter f.eks. 2-3 dage. Hvis bedriften ikke har mulighed for at etablere et nykælverhold, så skal alle køer i stalden have 1 ædeplads.

I fælles forberedelsesbokse til højdrægtige dyr skal der være mindst én ædeplads ved foderbordet pr. malkeko.

Iflg. arbejdsgruppen bag lovgivningen bør koen eller kvien indsættes i fællesforberedelsesboksen til kælvnings-forberedelse senest én uge før forventet kælvning. Da koen/kvien bør forstyrres og flyttes mindst muligt før kælvning, bør den flyttes til enkeltkælvningsboksen senest 3 dage før forventet kælvning, hvis enkeltkælvningsboksen ikke er i umiddelbar nærhed af fællesboksen til kælvningsforberedelse. Hvis enkeltkælvningsboksen er meget tæt på fællesboksen til kælvningsforberedelse, dvs. indenfor få meter - kan den flyttes senere.

Find os på Facebook

Vi har en Facebook-side, hvor vi løbende lægger opslag op vedr. vores møde-/kursusaktiviteter, nyhedsbreve, artikler og anden relevant information.

Følg os på: "[LVK Kvægdyrlægerne](#)"

LVK

Kvægdyrlægerne